

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku Gminy J.

przy uczestnictwie B. K. (K.) i J. K.

o zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 czerwca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Okręgowego w B.

z dnia 26 lipca 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od wnioskodawczynie na rzecz uczestników postępowania kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd

Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 26 lipca 2019 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1) i 2) k.p.c. podnosząc to, że prawidłowe zastosowanie przepisów art. 172 § 1 i 2 w związku z art. 176 k.c. w ustalonym w sprawie stanie faktycznym wymaga wykładni tych przepisów pod kątem tego, czy możliwe jest zaliczenie przez wnioskodawcę do okres zasiedzenia czasu posiadania nieruchomości przez poprzednika prawnego, tj. Skarb Państwa. Kwestia ta w ocenie skarżącej wywołuje wątpliwości, ponieważ stanowisko sądów, w tym orzekających w niniejszej sprawie, odbiega od argumentacji skarżącej.

Konstrukcja skargi kasacyjnej skarżącej wskazuje na to, że nie odróżnia ona przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania i podstaw kasacyjnych. W związku z tym należy wskazać, że zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 2) k.p.c., skarga kasacyjna powinna zawierać przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, a zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. – również wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Każde z tych wymagań ma charakter odrębny; ich dochowanie przez skarżącego podlega wobec tego oddzielnemu badaniu. Rozwiązanie to, którego formalnym potwierdzeniem jest uregulowanie obu wymagań w odrębnych jednostkach redakcyjnych, związane jest z tym, że w postępowaniu kasacyjnym spełniają one odmienną funkcję. Konieczność przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia obejmuje wskazanie przez skarżącego, jakiego rodzaju naruszenia prawa zarzuca zaskarżonemu orzeczeniu, i podanie argumentacji mającej wykazać istnienie tych naruszeń. Z kolei wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie obejmuje wskazanie przyczyn, dla których Sąd Najwyższy powinien rozpoznać skargę, i przedstawienie motywacji mającej potwierdzać istnienie tych przyczyn. Oznacza to, że wskazanie przyczyn kasacyjnych i ich uzasadnienia nie może zastąpić wskazania podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, i na odwrót – wskazanie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia nie może zastąpić wskazania przyczyn kasacyjnych i ich uzasadnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r.,

V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 24 kwietnia 2002 r., III CK 70/02, nie publ., z dnia 2 grudnia 2003 r., II UZ 101/03, nie publ., z dnia 23 czerwca 2015 r., II CSK 756/14, nie publ.).

Skarżąca, składając skargę kasacyjną, jakkolwiek sformułowała formalnie wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania, w istocie nie wzięła pod uwagę odmienności funkcji powołania przyczyn kasacyjnych i ich uzasadnienia oraz powołania podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Treść sformułowanego przez nią wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje na to, że w rzeczywistości podanie przyczyn kasacyjnych i ich uzasadnienia w przeważającej mierze utożsamiała ona z powołaniem podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia.

Odnosząc się do poszczególnych powołanych przez skarżącego przyczyn kasacyjnych podkreślić należy, że istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c.) konkretyzuje się w tym, iż w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Potrzeba wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2) k.p.c.), zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, oznacza z kolei sytuację, w której w sprawie występuje kwestia o niejasnym charakterze, będąca źródłem istotnych wątpliwości lub różnic zdań w orzecznictwie, mająca znaczenie dla oceny dochodzonego roszczenia (tak Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ. oraz z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, nie publ.).

Twierdzenia skarżącej przedstawione w skardze kasacyjnej nie pozwalają na przyjęcie, że spełniona została któraś z przesłanek przyjęcia jej do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1) lub 2) k.p.c.

Po pierwsze, przedstawiony przez skarżącą problem dotyczący doliczenia przez obecnego samoistnego posiadacza do czasu posiadania mającego prowadzić do zasiedzenia nieruchomości okresu posiadania przez jego poprzednika prawnego w sytuacji, w której poprzedni posiadacz był właścicielem nieruchomości, rozstrzygnięto już – negatywnie – w orzecznictwie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 1966 r., III CR 223/66, OSNCP 1967, nr 5, poz. 91, i z dnia 30 stycznia 2001 r., I CKN 332/00, niepubl.). Wbrew twierdzeniom skarżącej okoliczność, że w sprawie takim poprzednim samoistnym posiadaczem będącym właścicielem nieruchomości był Skarb Państwa, nie zmienia tego stanowiska.

Po drugie, skarżąca nie wykazała, że przepisy prawne w omawianej kwestii powinny być poddane wykładni Sądu Najwyższego ze względu na związane z nimi poważne wątpliwości. Źródłem takich poważnych wątpliwości nie jest to, że stanowisko sądów w odniesieniu do tej kwestii jest odmienne niż argumentacja, którą przedstawia skarżąca.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 3 oraz art. 98 § 3 w związku z art. 99 i art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1, z art. 398²¹ i z art. 13 § 2 k.p.c.